

Bruxelles, 8. lipnja 2023.
(OR. en)

10048/23

PROCIV 39
IPCR 40
COHAFA 61
DEVGEN 102
JAI 762
ATO 32
CHIMIE 51
COEST 342

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	9798/23
Predmet:	Zaključci Vijeća o jačanju otpornosti cijelog društva u kontekstu civilne zaštite, uključujući pripravnost u području kemijske, biološke, radiološke i nuklearne sigurnosti

Za delegacije se u prilogu nalaze navedeni zaključci Vijeća koje je Vijeće (pravosuđe i unutarnji poslovi) odobrilo na 3955. sastanku održanom 8. i 9. lipnja 2023.

**ZAKLJUČCI VIJEĆA O JAČANJU OTPORNOSTI CIJELOG DRUŠTVA U KONTEKSTU
CIVILNE ZAŠTITE, UKLJUČUJUĆI PRIPRAVNOST U PODRUČJU KEMIJSKE,
BIOLOŠKE, RADIOLOŠKE I NUKLEARNE SIGURNOSTI**

Uvod

1. Uzimajući u obzir članak 196. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), kojim se potiče suradnja među državama članicama u rješavanju katastrofa, i članak 222. UFEU-a, na temelju kojeg Unija i njezine države članice djeluju u duhu solidarnosti kada određenu državu članicu pogodi katastrofa;
2. Ističući da je Europa posljednjih godina doživjela nekoliko usporednih dugotrajnih, međusektorskih i prekograničnih kriza, uključujući agresivni rat Rusije protiv Ukrajine, pandemiju bolesti COVID-19 i velik broj prirodnih katastrofa poput potresa, šumskih požara i poplava, od kojih su mnogi pogoršani klimatskim promjenama, a za sve je njih potrebno učinkovito upravljanje katastrofama, te prepoznajući nužnost pristupa otpornosti cijelog društva kako bi se odgovorilo na te potrebe i prijetnje;
3. Uzimajući u obzir zaključke Vijeća iz 2009. o jačanju kemijske, biološke, radiološke i nuklearne (KBRN) sigurnosti u Europskoj uniji – akcijski plan EU-a u području KBRN-a¹, zaključke Vijeća iz 2009. o podizanju razine osviještenosti o civilnoj zaštiti², zaključke Vijeća iz 2021. o unapređivanju pripravnosti, sposobnosti za odgovor i otpornosti na buduće krize³, zaključke Europskog vijeća iz prosinca 2021. u kojima se navodi da je naša kolektivnu pripravnost, sposobnost za odgovor i otpornost na buduće krize jedan od glavnih međusektorskih političkih prioriteta Unije⁴ i zaključke Vijeća iz 2022. o radu na civilnoj zaštiti s obzirom na klimatske promjene⁵ u kojima se naglašava potreba za pojačanim mjerama za povećanje kapaciteta za prevenciju, pripravnost i odgovor na klimatske promjene, kao i važnost doprinosa građana vlastitoj sigurnosti i otpornosti;

¹ 15505/1/09 REV1 + COR1 + COR2.

² 9976/09.

³ 14276/21.

⁴ EUCO 22/21.

⁵ 7146/22.

4. Uzimajući u obzir Komunikaciju i Preporuku Komisije o ciljevima Unije u pogledu otpornosti na katastrofe⁶, donesene 8. veljače 2023., u kojima se utvrđuje neobvezujuće zajedničko polazište kako bi se ojačao kolektivni kapacitet EU-a za sprečavanje posljedica katastrofa, pripremu za njih i odgovor na njih te zaštitili građani, sredstva za život i okoliš;
5. Potvrđujući da Mehanizam Unije za civilnu zaštitu (UCPM) ima ključnu ulogu u odgovoru Europe na prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem, među ostalim u pružanju materijalne pomoći Ukrajini i drugim zemljama pogođenima agresivnim ratom Rusije;

Vijeće Europske unije

6. Uviđa teško razdoblje obilježeno masovnim ratom u Europi, klimatskim promjenama i pandemijom bolesti COVID-19 te ističe važnost jačanja otpornosti cijelog društva u kontekstu civilne zaštite s obzirom na sve veći broj dugoročnih, složenih, prekograničnih i međusektorskih kriza;
7. Pozdravlja Komunikaciju i Preporuku Komisije o neobvezujućim ciljevima Unije u pogledu otpornosti na katastrofe⁷, uključujući odgovarajuće vodeće inicijative, te naglašava važnost promicanja komplementarnosti i mogućih budućih sinergija s drugim područjima rada na razini EU-a i globalnoj razini, kao što su provedba Direktive o otpornosti kritičnih subjekata⁸, Okvir iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa za razdoblje 2015. – 2030., kao i suradnja EU-a i NATO-a, uz potpuno poštovanje načela uzajamne otvorenosti i transparentnosti, uključivosti i reciprociteta te autonomije u donošenju odluka, na temelju ciljeva Unije u pogledu otpornosti na katastrofe i sedam polazišta NATO-a za nacionalnu otpornost putem namjenskog strukturiranog dijaloga EU-a i NATO-a o otpornosti;
8. Podsjeća da su u području civilne zaštite poduzeti početni koraci za jačanje otpornosti cijelog društva;

⁶ 6281/23 + ADD1, 6259/23.

⁷ Preporuka Komisije (C/2023/400) od 8. veljače 2023. o ciljevima Unije u pogledu otpornosti na katastrofe 2023./C 56/01, SL C 56, 15.2.2023., str. 1. Komunikacija Komisije COM(2023) 61 final.

⁸ Direktiva (EU) 2022/2557 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o otpornosti kritičnih subjekata i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2008/114/EZ, SL L 333, 27.12.2022., str. 164–198.

9. Pozdravlja rasprave o europskoj inicijativi za podizanje razine osviještenosti o krizama i pripravnosti za njih te naglašava da bi se ona trebala temeljiti na pristupu koji obuhvaća sve opasnosti kako bi se stanovništvu omogućilo da pokaže otpornost u slučaju poremećaja funkcioniranja društva;
10. Cijeni korake koje je Komisija poduzela za pokretanje mapiranja i studije izvedivosti radi nastavka koncipiranja europske inicijative za podizanje razine osviještenosti o krizama i pripravnosti za njih, uzimajući u obzir načelo supsidijarnosti i potrebu za fleksibilnošću država članica kako bi se ta inicijativa prilagodila različitim okolnostima na nacionalnoj razini;
11. Pozdravlja postupni pristup koji započinje mapiranjem dobrih praksi javno-privatne suradnje, što bi moglo doprinijeti većoj uključenosti privatnog sektora u aktivnosti civilne zaštite u fazama prevencije, pripravnosti i odgovora;
12. Uvažava činjenicu da je odgovor Mehanizma Unije za civilnu zaštitu na agresivni rat Rusije protiv Ukrajine najveća i najsloženija operacija civilne zaštite EU-a od uspostave tog mehanizma te naglašava potrebu za jačanjem civilne zaštite na razini Unije i država članica;
13. Podsjeća na rad Koordinacijskog centra za odgovor na hitne situacije (ERCC) i Vijeća, među ostalim u okviru aktivacije aranžmana za integrirani politički odgovor na krizu (IPCR) zbog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine;
14. Osobito prima na znanje predložene mjere u okviru aranžmana za pripravnost i odgovor u području KBRN-a koje bi EU i države članice mogli poduzeti s obzirom na agresivni rat Rusije protiv Ukrajine;
15. Ističe važnost jačanja pripravnosti za incidente u području KBRN-a u cijelom spektru rizika, unutar i izvan Ukrajine;
16. Priznaje da kratkoročno treba poduzeti niz mjera za daljnje unapređenje pripravnosti u slučaju incidenta u području KBRN-a, ali i da su potrebne dugoročne mjere za jačanje sposobnosti Unije za pripravnost i odgovor na takve incidente;
17. Naglašava važnost otpornosti na nacionalnoj razini u području KBRN-a, kao i jačanja kapaciteta za pripravnost i odgovor na takve prijetnje na nacionalnoj razini i razini EU-a, čime se povećava otpornost EU-a i, ujedno, omogućuje potpora trećim zemljama kao što je Ukrajina;

18. Naglašava važnost civilno-vojne suradnje u pogledu operacija u području KBRN-a, među ostalim u okviru suradnje EU-a i NATO-a uz potpuno poštovanje dogovorenih vodećih načela, kako bi se osigurala usklađenost napora za izgradnju kapaciteta, primjerena, recipročna i nediskriminirajuća razmjena informacija i koordinirani odgovor;

Poziva države članice da:

19. stave naglasak na nužnost pristupa otpornosti cijelog društva s obzirom na sve veći broj usporednih dugotrajnih, međusektorskih i prekograničnih kriza;
20. promicanjem provedbe neobvezujućih ciljeva Unije u pogledu otpornosti na katastrofe podupiru mjere prevencije i pripravnosti u svrhu poboljšanja kapaciteta Unije i njezinih država članica da izdrže posljedice katastrofe koja uzrokuje ili može izazvati prekogranične učinke kojima je obuhvaćeno više zemalja;
21. razmotre aktivno sudjelovanje u inicijativama za podizanje razine osviještenosti i pripravnost na razini EU-a, posebice u nedavno predloženoj inicijativi „preparEU-u”, pri čemu posebice imaju u vidu pripremljenost pojedinca, uz uvažavanje lokalnih, regionalnih i nacionalnih inicijativa;
22. uzimaju u obzir i razmjenjuju, prema potrebi, informacije o nacionalnim kampanjama za podizanje razine osviještenosti o rizicima i pripravnost za njih kako bi se podupro rad vodećeg projekta u okviru cilja Unije u pogledu otpornosti na katastrofe br. 2;
23. razmotre daljnji razvoj praksi javno-privatne suradnje kojima se unapređuju aktivnosti civilne zaštite u prevenciji, pripravnosti i odgovoru, ovisno o potrebi;
24. nastave istraživati mogućnosti za ponudu i registraciju novih kapaciteta relevantnih za području KBRN-a u Europskim udruženim sredstvima za civilnu zaštitu (ECPP);

25. unapređuju suradnju unutar Vijeća kako bi se, ovisno o potrebi, poduprla koordinacija u pogledu komunikacije, djelovanja i napora u svrhu informiranja u vezi s pripravnošću za moguće incidente u području KBRN-a. Tijekom aktivacije IPCR-a predsjedništvo bi, u vezi s mogućim incidentima u području KBRN-a, trebalo zadužiti neformalnu mrežu komunikatora za krizne situacije (CCN), koja je dio aranžmana za IPCR, da unaprijedi komunikaciju s javnošću o različitim aspektima krize koja je u tijeku i da osigura koherentnost takve komunikacije. Predsjedništvo i okrugli stolovi IPCR-a također mogu zadužiti CCN za provedbu drugih posebnih aktivnosti povezanih s krizom koja je u tijeku kako bi se istražile mogućnosti za zajedničku komunikaciju, djelovanja i napore u svrhu informiranja u vezi s mogućim incidentima u području KBRN-a;
26. ojačaju svoje sudjelovanje u osposobljavanju i vježbama u području KBRN-a.

Poziva Komisiju da:

27. promiče provedbu neobvezujućih ciljeva Unije u pogledu otpornosti na katastrofe, uključujući vodeće inicijative, te da zajedno s državama članicama ocjenjuje ostvareni napredak, preispituje i razvija te ciljeve s obzirom na promjenjive potrebe i djelovanja poduzeta za otklanjanje praznina utvrđenih na temelju stečenog iskustva, izrade scenarija i planiranja upravljanja katastrofama, na cijelom području Europske unije, uključujući najudaljenije regije, uz izbjegavanje administrativnog opterećenja i udvostručavanja rada;
28. u bliskoj suradnji s državama članicama obavi daljnji rad na mapiranju i studiji izvedivosti kako bi se nastavilo koncipiranje europske inicijative za podizanje razine osviještenosti o krizama i pripravnost za njih i pritom uvažili posebni rizici povezani s najudaljenijim regijama EU-a;
29. zajedno s državama članicama mapira suradnju u području civilne zaštite, koja je u tijeku s privatnim sektorom na razini EU-a i nacionalnoj razini, uz uvažavanje različitih mandata i načina provedbe u državama članicama.

Poziva Komisiju da u vezi s kratkoročnim mjerama u području KBRN-a:

30. unaprijedi sposobnosti ranog upozoravanja u području KBRN-a kako bi se osigurao učinkovit i pravodoban odgovor, u suradnji s relevantnim dionicima, među ostalim međunarodnim organizacijama (npr. IAEA-om, OPCW-om);

31. osigura i olakša posebne rasprave na temelju scenarija u području KBRN-a s državama članicama, državama sudionicama Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i relevantnim organizacijama kako bi se istražile daljnje mjere;
32. poduzme potrebne mjere kako bi se istražile mogućnosti da se državama članicama pružaju redovite informacije specifične za područje KBRN-a u vezi s ratom u Ukrajini i rizicima u području KBRN-a, ovisno o slučaju, čime bi se poboljšali kolektivna pripravnost i utvrđivanje potpunih djelovanja;
33. ubrza postupak certifikacije kapaciteta u području KBRN-a registriranih u Europskim udruženim kapacitetima za civilnu zaštitu, nastavi s izgradnjom kapaciteta sustava rescEU te zajedno s državama članicama i međunarodnim organizacijama istraži kako se kapaciteti u području KBRN-a dostupni na nacionalnoj razini ili u okviru drugih organizacija mogu iskoristiti u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu;
34. istraži dodatnu mogućnost za olakšavanje nabave opreme povezane s KBRN-om u državama članicama, među ostalim u okviru sustava rescEU, utvrdi načine za dodatno smanjenje vremena potrebnog za raspoređivanje kapaciteta u slučaju incidenata u području KBRN-a te evaluira učinkovitost aktivnosti i operacija koje se već provode;
35. zajedno s državama članicama istraži rješenja kojima bi se državama članicama olakšalo raspoređivanje kapaciteta u području KBRN-a povezanih s civilnom zaštitom u zemlje pogođene sukobima te da dodatno ispita mogućnosti za osposobljavanje ukrajinskog osoblja;
36. u bliskoj suradnji s državama članicama istraži mogućnost za uspostavu ili proširenje postojećih aranžmana vanjske potpore kako bi se stručnim znanjem i analizama koje se osiguravaju virtualnim sredstvima pružila potpora osobama koje prve reagiraju na terenu i drugom osoblju.

Poziva Komisiju da u vezi s dugoročnijim mjerama u području KBRN-a:

37. u bliskoj suradnji s državama članicama i relevantnim organizacijama dodatno istraži mogućnost kako bi Mehanizam Unije za civilnu zaštitu bio primarni kanal za zahtjeve u pogledu materijala povezanih s civilnom zaštitom (timovi, oprema, zalihe itd.);
38. u bliskoj suradnji s državama članicama dodatno istraži mogućnost za otklanjanje postojećih praznina u kapacitetima potrebnima za rješavanje kaskadnih učinaka velikih incidenata u području KBRN-a;

39. istraži kako poboljšati pristup tržištu različitih vrsta opreme, potrepština i materijala relevantnih za KBRN, pri čemu se osigurava dugoročna predvidljivost nabave;
40. pri tijelima civilne zaštite osigura daljnje postupanje u vezi s relevantnim potrebama za osposobljavanjem i vježbama i, ako je to moguće, redovitije osposobljavanje i vježbe povezane s civilnom zaštitom u području KBRN-a;
41. u bliskoj suradnji s državama članicama nastavi raspravu o daljnjem postupanju i provedbi predloženih mjera.
